

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Медицина және денсаулық сақтау факультеті
Эпидемиология, биостатистика және дәлелді медицина кафедрасы

ВАКЦИНАМЕН БАСҚАРЫЛАТЫН ИНФЕКЦИЯЛАР.
ИММУНОПРОФИЛАКТИКА ПӘНІНЕ АРНАЛҒАН
МАГИСТРАНТТАРДЫҢ СЕМИНАРЛЫҚ САБАҒЫНА ӘДІСТЕМЕЛІК
ҰСЫНЫМДАР

3 КРЕДИТ

ҚҰРАСТЫРУШЫ:
д.м.ғ ҚР к.м.ғ Исакова Ф.А.

Алматы, 2019

ВАКЦИНАМЕН БАСҚАРЫЛАТЫН ИНФЕКЦИЯЛАР. ИММУНОПРОФИЛАКТИКА ПӘНІНЕ
АРНАЛҒАН СЕМИНАР ТАҚЫРЫПТАРЫ

МАЗМҰНЫ		
Модуль I. Жалпы иммунопрофилактика мәселелері		
1 тәжірибелік сабақ.	Иммунизацияға байланысты анықтамалар. Вакцинология мен иммунопрофилактиканың даму кезеңдері. Шешілмеген мәселелер.	
2 тәжірибелік сабақ.	Вакцинамен жұқтыруға болатын инфекциялардың эпидемиологиясы және жіктелуі.	
3 тәжірибелік сабақ.	Иммунитет компоненттері. Иммунитеттің түрлері.	
4 тәжірибелік сабақ.	Вакциналар және иммунобиологиялық препараттар.	
5 тәжірибелік сабақ.	Иммундау бойынша кеңейтілген бағдарлама.	
Модуль II. Вакцинамен басқарылатын инфекциялар және вакциналар. Ұлттық күнтізбе		
6 тәжірибелік сабақ.	Вакцинамен басқарылатын инфекциялар.	
7 тәжірибелік сабақ.	Қазақстан Республикасының профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесінің инфекциясы. Республикалық бюджет есебінен жүргізілетін вакцинациялардың күнтізбесі (туберкулез, көкжөтел, дифтерия, сіреспе, қызамық, қызамық, паротит, пневмококк инфекциясы).	
8 тәжірибелік сабақ.	Қазақстан Республикасының профилактикалық егулер күнтізбесіндегі инфекция (В гепатиті, полиомиелит, В типті гемофильді инфекция, құтыру, оба, шигеллез, сальмонеллалар, кене энцефалиті, іш сүзегі). Республикалық бюджет қаражаты есебінен жүргізілетін егулер күнтізбесі.	
9 тәжірибелік сабақ.	Жергілікті бюджет есебінен жүргізілетін вакцинациялардың күнтізбесі (вирустық гепатит А, тұмау, туляремия, сібір жарасы).	
10 тәжірибелік сабақ.	Халықаралық вакцинация сертификатын және болашақта жоспарланған егулерді талап ететін инфекциялар (сары безгегі, тырысқақ, менингококк инфекциясы; адам папилломавирусы, ротавирус инфекциясы, желшешек).	
Модуль III. Вакцинация жұмысын ұйымдастыру. Вакцинадан кейінгі бақылау		
11 тәжірибелік сабақ.	Қазақстанда вакцинация жұмысын ұйымдастыру. Заңнамалық құжаттар.	
12 тәжірибелік сабақ.	Вакцинация техникасы. Вакциналарды сақтау және тасымалдау. Вакцинациядан бұрын вакциналардың физикалық қасиеттерін тексеру.	
13 Тәжірибелік сабақ.	Вакцинаның алдын - алу тиімділігін бағалау.	
14 тәжірибелік сабақ.	Вакцинациядан кейінгі реакциялар. Вакцинациядан кейінгі асқынулар.	
15 Тәжірибелік сабақ.	Вакцинациядан кейінгі реакцияларды бақылау.	

Модуль I. Жалпы иммундау мәселелері

1 тәжірибелік сабақ. Иммунизацияға байланысты анықтамалар. Вакцинология мен иммунопрофилактиканың даму кезеңдері. Шешілмеген мәселелер.

Мазмұны. Қазіргі вакцинаның алдын-алу тарихы. Балалар өлімін төмендетудегі әлемдік прогресс. Бала өлімінің негізгі себептері, қауіп факторлары және оған жауаптар. Жалпы егу жоспарын бақылау. Вакцинамен басқарылатын инфекциялар. Тұрақты даму мақсаттары. 3-мақсат. Вакцинация - денсаулық сақтаудың ең тиімді құралы. Вакциналарды зерттеу және жасау. Қол жетімді вакциналар. Өзірленіп жатқан дәрілер портфеліндегі вакциналар. Вакциналардың түрлері. Вакцинация жетістіктері. Вакцинацияның денсаулыққа әсері. Вакцинацияның әлеуметтік әсері. Вакцинацияның экономикалық әсері. Вакцинация мәселелері. БАҚ, клиникалық медицина және денсаулық сақтаудың құрылымдық байланысы

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: иммунопрофилактика бойынша білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзіреттерді қалыптастыру.

Нұсқаулық: студенттер иммунопрофилактикаға қатысты негізгі анықтамалармен, вакцинология мен иммунопрофилактиканың даму кезеңдерімен танысу керек.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
2. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Қуатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454
3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.
5. Web sites: www.who.org, www.cdc.gov, <https://www.cochranelibrary.com>, medline.ru , pubmed

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

2 тәжірибелік сабақ. Вакцинамен басқарылатын инфекциялардың эпидемиологиясы және жіктелуі.

Мазмұны: Әлемдегі эпидемиялар. Эпидемиологиялық триада. Уақыт өте келе инфекциялық аурудың дамуы. Эпидемияға қарсы және алдын-алу шаралары: инфекцияның резервуарына, берілу жолдары мен ауруға шалдыққан адамға бағытталған шаралар. Алдын алу шаралары жүргізілетін жұқпалы аурулардың тізбесі: республикалық бюджет, жергілікті бюджет және халықаралық маңызы бар қаражат есебінен. Негізгі қызмет түрлері. Иммундау бойынша Денсаулық сақтау министрлігі. Қазақстан Республикасының ұлттық егу күнтізбесі. Жаңа вакциналарды енгізу, соның ішінде аралас вакциналар. Динамикада полиомиелит, дифтерия, қызамық, қызамық, паротит, көк жөтел, вирустық гепатиттің таралуы.

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: эпидемиология және вакцинамен жұқтыруға болатын инфекциялар классификациясы бойынша білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзіреттіліктерді қалыптастыру.

Нұсқаулық: студенттер эпидемиологиямен және вакцинамен жұқтыруға болатын инфекциялар классификациясымен танысуы керек.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454
2. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
3. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
4. Web sites: www.who.org, www.cdc.gov, <https://www.cochranelibrary.com>, medline.ru , pubmed

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

3 тәжірибелік сабақ . Иммунитет, компоненттер. Иммунитеттің түрлері.

Мазмұны: Иммунитет, иммундық жүйе. Иммунитеттің түрлері. Белсенді және пассивті иммундау. Туа біткен иммунитет, кедергілер (биологиялық, физикалық және химиялық). Алынған иммунитет: жіктелуі, сипаттамалары. Жаңа туылған нәрестелердегі пассивті иммунитет. Жасанды пассивті иммунитет. Иммунитеттің негізі - антиденелер мен аффертивті т-жасушалар. Жасанды белсенді иммунитет. Иммундық жауаптарға шолу: гуморальды және жасушалық реакциялар.

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: иммунитетті, қоғамдық денсаулық сақтауда қолданылатын компоненттер мен түрлерін бағалау бойынша білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзіреттіліктерді қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқау: студенттер иммунитеттің негізгі анықтамалары мен түсініктерімен, компоненттерімен және түрлерімен танысу керек.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
 2. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
 3. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196
 4. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454
 5. Web sites: www.who.org, www.cdc.gov, <https://www.cochranelibrary.com>, medline.ru , pubmed
- Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

4 тәжірибелік сабақ. Вакциналар және иммунобиологиялық препараттар.

Мазмұны: Вакциналар мен иммунобиологиялық препараттарды анықтау. Вакциналық препараттардағы Ag түрлері. Вакциналардың түрлері мен сипаттамалары. Тірі вакциналарды алу қағидалары: Дженнер, Пастер, құлдырау, әлсіздік. Белсенді емес вакциналар: молекулалық және корпускулалық. Вакциналарды қорғау индексі, вакциналардың тиімділігі индексі

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: вакциналар мен иммунобиологиялық препараттарды бағалау және олардың денсаулық сақтауда қолданудағы білімдерін, практикалық дағдылары мен кәсіби құзіреттерін қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқау: студенттер вакциналармен және иммунобиологиялық препараттармен танысу керек.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
2. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
3. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
4. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
5. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines//<file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf>
6. www.who.org
7. www.cdc.gov

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

5 тәжірибелік сабақ. Иммунизацияның кеңейтілген бағдарламасы. Әлемдегі иммундау бағдарламалары.

Мазмұны: Кеңейтілген иммундау бағдарламасын және әлемдегі басқа бағдарламаларды құру тарихы. ИКБ құрамына кіретін аурулар. Әлемде ИКБ қамту және жетістік.

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: әлемде кеңейтілген иммундау бағдарламасын бағалау және талдау үшін білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзіреттіліктерді қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқау: студенттер кеңейтілген иммундау бағдарламасымен, әлемдегі иммундау бағдарламасымен танысу керек.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.
2. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
3. www.who.org
4. www.cdc.gov
5. Pubmed
6. Medline.ru
7. Cochranlibrary.com

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

Модуль II. Вакцинамен басқарылатын инфекциялар мен вакциналар. Ұлттық егу күнтізбесі.

6 тәжірибелік сабақ. Вакцинамен басқарылатын инфекциялар.

Мазмұны: Вакцинамен бактериялық және вирустық этиологияның инфекциясы. Механизмі және берілу жолдарының ерекшеліктері.

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: Қазақстан Республикасында ұлттық егу күнтізбесін ұйымдастыруға, бақылауға және тиімділігіне баға беру үшін білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзіреттіліктерді қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқау: студенттер вакцинамен басқарылатын негізгі инфекциялармен, локализация бойынша топтармен, резервуармен, механизмі және берілу жолдарымен танысу керек.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014. -454
2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
3. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
4. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
5. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
6. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
7. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
8. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
9. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
10. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
11. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.

Электронные ресурсы

12. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
13. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines// <file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf>
14. www.who.org
www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

7 тәжірибелік сабақ. Қазақстан Республикасының профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесінің инфекциясы. Республикалық бюджет есебінен жүргізілетін вакцинациялардың күнтізбесі (туберкулез, көкжөтел, дифтерия, сіреспе, қызамық, қызамық, паротит, пневмококк инфекциясы).

Мазмұны Ұлттық еспе күнтізбесінің инфекциясы республикалық бюджет есебінен жүзеге асырылады (туберкулез, көкжөтел, дифтерия, сіреспе, қызамық, қызамық, паротит, пневмококк инфекциясы). Патогенді-вакцина аурулары. Тыныс жолдарының инфекциясы, ішек инфекциясы, қан инфекциясы, сыртқы ішек және шырышты қабықтың инфекциясы: қысқаша анықтамасы, механизмі мен берілу жолдары, эпидемиологиялық және клиникалық белгілері, типтік жағдай анықтамасы, зертханалық диагностика, қадағалау, егу кестесі.

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: туберкулез, көкжөтел, дифтерия, сіреспе, қызамық, қызамық, паротит, пневмококк инфекцияларына қарсы республикалық бюджет қаражаты есебінен жүргізілетін вакцинацияны ұйымдастыруға, бақылауға және бағалауға арналған білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзіреттілікті қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқау: студенттерге республикалық бюджет қаражаты есебінен ауруларға қарсы туберкулез, көкжөтел, дифтерия, сіреспе, қызамық, қызамық, паротит, пневмококк инфекцияларымен жүргізілетін республикалық егу күнтізбесінің инфекцияларымен танысу қажет.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454
 2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
 3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
 4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.
- Дополнительная литература:
5. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
 6. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
 7. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
 8. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
 9. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
 10. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
 11. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
 12. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
 13. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.
- Электронные ресурсы
14. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
 15. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines// <file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf>
 16. www.who.org
 17. www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

8 тәжірибелік сабақ. Республикалық бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылатын Қазақстан Республикасындағы профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесінің инфекциясы (В гепатиті, полиомиелит, В типтегі гемофильдік инфекция, құтыру, оба, шигеллез, сальмонеллалар, кене энцефалиті, іш сүзегі). Республикалық бюджет қаражаты есебінен жүргізілетін егулер күнтізбесі.

Мазмұны Республикалық бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылатын Қазақстан Республикасының профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесінің инфекциясы (В гепатиті, полиомиелит, В типті гемофильді инфекция, құтыру, оба, шигеллез, сальмонеллалар, кене энцефалиті, іш сүзегі). Патогенді-вакцина аурулары. Тыныс жолдарының инфекциясы, ішек инфекциясы, қан инфекциясы, сыртқы ішек және шырышты қабықтың инфекциясы: қысқаша анықтамасы, механизмі мен берілу жолдары, эпидемиологиялық және клиникалық белгілері, типтік жағдай анықтамасы, зертханалық диагностика, қадағалау, егу кестесі.

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: В гепатитіне, полиомиелитке, г типті гемофилді инфекцияға, құтыру, оба, шигеллез, сальмонеллалар, кене энцефалитіне, іш сүзегіне қарсы республикалық бюджет қаражаты есебінен жүргізілетін вакцинацияны ұйымдастыруға, бақылауға және бағалауға арналған білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзіреттіліктерді қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқау: студенттерге республикалық бюджет қаражаты есебінен жүргізілетін Қазақстан Республикасының профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесінің инфекцияларымен (В гепатиті, полиомиелит, г гемофильді В инфекциясы, құтыру, оба, шигеллез, сальмонеллалар, кене энцефалиті, сүзек).

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454
2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.

Дополнительная литература:

5. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
 6. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
 7. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
 8. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
 9. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
 10. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
 11. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
 12. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
 13. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.
- Электронные ресурсы
14. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
 15. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines// <file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf>
 16. www.who.org
 17. www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

9 тәжірибелік сабақ. Жергілікті бюджет есебінен жүргізілетін вакцинациялардың күнтізбесі (вирустық гепатит А, тұмау, туляремия, сібір жарасы).

Мазмұны Вакцинация күнтізбесінің инфекциясы жергілікті бюджет есебінен жүзеге асырылады (вирустық гепатит А, тұмау, туляремия, сібір жарасы). Патогенді-вакцина аурулары. Тыныс жолдарының инфекциясы, ішек инфекциясы, қан инфекциясы, сыртқы ішек және шырышты қабықтың инфекциясы: қысқаша анықтамасы, механизмі мен берілу жолдары, эпидемиологиялық және клиникалық белгілері, типтік жағдай анықтамасы, зертханалық диагностика, қадағалау, егу кестесі.

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: республикалық бюджет қаражаты есебінен жүргізілетін вакцинацияны ұйымдастыруға, бақылауға және тиімділігін бағалауға арналған білім, практикалық дағдылар мен кәсіби құзіреттіліктерді қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқау: студенттерге жергілікті бюджет қаражаты есебінен жүргізілетін республикалық вакцинация күнтізбесінің инфекцияларымен (А вирустық гепатиті, тұмау, туляремия, сибір жарасы) танысу қажет.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Қуатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454
 2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
 3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
 4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.
- Дополнительная литература:
5. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
 6. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
 7. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
 8. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
 9. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
 10. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
 11. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
 12. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
 13. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.
- Электронные ресурсы
14. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
 15. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines// <file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf>
 16. www.who.org
 17. www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар сәйкес жүзеге асырылады.

10 тәжірибелік сабақ. Халықаралық вакцинация сертификатын және болашақта жоспарланған егулерді талап ететін инфекциялар (сары безгегі, тырысқақ, менингококк инфекциясы; адам папилломавирусы, ротавирус инфекциясы, желшешек).

Мазмұны Халықаралық вакцинация сертификатын және болашақта жоспарланған егулерді талап ететін инфекциялар (сары безгегі, тырысқақ, менингококк инфекциясы; адам папилломавирусы, ротавирус инфекциясы, желшешек). Патогенді-вакцина аурулары. Қысқаша анықтама, берілу механизмі мен бағыттары, эпидемиологиялық және клиникалық белгілері, ауру жағдайын стандартты анықтау, зертханалық диагностика, бақылау, егу кестесі.

Практикалық тапсырма.

Топтық талқылау.

Сабақтың мақсаты: халықаралық сертификатты талап ететін инфекцияларға қарсы вакцинацияны ұйымдастыру және жүргізу үшін білім, практикалық дағдылар мен кәсіби күзiреттiлiктердi қалыптастыру.

Әдiстемелiк нұсқау: студенттер вакцинацияның халықаралық сертификатын талап ететiн инфекциялармен (сары безгегi, тырысқақ, менингококк инфекциясы; адам папилломавирусы, ротавирус инфекциясы, желшешек) танысуы керек; және болашақта жоспарланған егулермен.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454
2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.

Дополнительная литература:

5. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
6. В.К.Таточенко, Н.А.Озерцовский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
7. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
8. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
9. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
10. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
11. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
12. Vaccine Position Papers. WHO/www.who.org.
13. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.

Электронные ресурсы

14. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
15. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines// <file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf>
16. www.who.org
17. www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

Модуль III. Егу жұмыстарын ұйымдастыру. Вакцинадан кейінгі асқынуларды бақылау.

Практикалық сабақ 11. Қазақстанда егу жұмыстарын ұйымдастыру. Заңнамалық құжаттар

Мазмұны. Қазақстандағы егу жұмыстарын ұйымдастыру: балаларды толық және сенімділікпен есепке алу. Осы аумақтағы балалардың әрқайсысына құжаттардың болуын анықтау, вакциналармен қамтамасыздау. Заңнамалық құжаттар: Есептік-есеп беру құжаттары, бұнда екепелерді жүргізу, жауап реакциясы, жанама реакциялары көрсетіледі. Екпелерді жүргізу орны-мемлекеттік және жеке меншік медициналық мекемелер.

Екпелерді жүргізуді жоспарлауды жүзеге асыратын негізгі мекемелер, есепке алу және есеп беру- балалар емханасының екпені жүргізу бөлмесі.

Практикалық тапсырма.

Топтарда талқылау.

Сабақтың мақсаты: Қазақстандағы екпе жұмыстарын ұйымдастыру және бақылауға арналған практикалық дағдылар мен кәсіби құзіреттіліктерді , сонымен бірге білімді қалыптастыру;

Әдістемелік нұсқаулар: студенттерге Қазақстандағы екпе жұмыстарын ұйымдастыру мен оны жүргізуді, осыған байланысты құжаттар ретімен таныстыру;

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014. -454
2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.

Дополнительная литература:

5. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
6. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
7. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
8. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
9. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
10. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
11. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
12. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
13. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.

Электронные ресурсы

14. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
15. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines// file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf
16. www.who.org
17. www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

Практикалық сабақ 12. Екпелерді жүргізу техникасы. Вакцианаларды сақтау және тасымалдау. Екпені жүргізу алдында вакциананың физикалық қасиеттерін тексеру.

Мазмұны. Екпені жүргізу техникасы. Вакцианаларды сақтау және тасымалдау. Екпені жүргізер алдында вакциананың физикалық қасиеттерін тексеру.

Практикалық тапсырма.

Топтарда талқылау.

Сабақ мақсаты: Екпені жүргізу техникасы, вакциналарды сақтау және тасымалдау, сонымен бірге екпені жүргізер алдында вакцинаның физикалық қасиеттерін тексеру бойынша студенттердің білімін қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқаулар: студенттерге екпені жүргізу техникасын, сақтау және тасымалдау, екпені жүргізер алдында вакцинаның физикалық қасиеттерін тексеру бойынша білімді меңгеру қажет;

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454
2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.

Дополнительная литература:

5. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
6. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
7. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
8. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
9. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
10. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
11. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
12. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
13. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.

Электронные ресурсы

14. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
15. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines//file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf
16. www.who.org
17. www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

Практикалық сабақ 13 Вакцина профилактика тиімділігін бағалау.

Мазмұны. Вакцина профилактика тиімділігін бағалау, бағалау көрсеткіштері (екпенің қамтылу аймағы, иммунологиялық, клиникалық көрсеткіштері, эпидемиологиялық тиімділігі) Жоспарлы серологиялық бақылау. Нақты аумақта эпидемиологиялық жағдайдың өзгеру болжамы. Жаңа вакциналарды сынауды бақылау.

Практикалық тапсырма.

Топтарда пікір таластыру.

Сабақтың мақсаты: Вакцина профилактика тиімділігін бағалау бойынша практикалық дағдылары мен кәсіби құзіреттіліктерін қалыптастыру.

Әдістемелік нұсқаулар: студенттерге вакциналық алдын алу тиімділігін меңгеру бойынша білімді қалыптастыру.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014. -454
2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.

Дополнительная литература:

5. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
6. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
7. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
8. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
9. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
10. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
11. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
12. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
13. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.

Электронные ресурсы

14. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
15. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines// <file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf>
16. www.who.org
17. www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

Практикалық сабақ 14. Екпеден кейінгі реакциялар. Поствакциналық асқынулар.

Мазмұны. Екпеден кейінгі реакциялар: жалпы және жергілікті. Профилактикалық екпелерді жүргізуге арналған медициналық қарсы көрсеткіштер тізімі. Вакцинадан кейінгі асқынулар (ОЖЖ тарапынан жергілікті түрінде, вакцинадан кейінгі инфекциялық үрдістің орын алуы, (вакциналық штаммның жайылуы немесе таралуы, гипесезімталдылықтың жедел реакциялары, талып құлау, есінен тану, анафилактикалық шок, токсикалық шок синдромы және т.б. Вакциналық асқынулардың көздері.

Практикалық тапсырма.

Топтарда талқылау. .

Сабақтың мақсаты: Екпеден кейінгі және вакцинадан кейінгі реакциялар мен асқынуларды анықтау, талдау және себептерін белгілеу бойынша студенттердің білімін, тәжірибелік дағдысы мен кәсіби күзiреттiлiктерiн қалыптастыру;

Әдістемелік нұсқаулар: студенттерге екпеден кейінгі болатын реакциялар мен вакцинадан кейінгі мүмкін болатын асқынулар туралу танысу керек;

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454
2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.

Дополнительная литература:

5. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
6. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
7. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
8. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
9. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
10. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
11. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
12. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
13. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.

Электронные ресурсы

14. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
15. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines//file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf
16. www.who.org
17. www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.

Практикалық сабақ 15. Екпеден кейінгі реакцияларды бақылау.

Мазмұны: екпеден кейінгі реакцияларды бақылау. Ауыр және (немесе) тұрақты денсаулық жағдайының бұзылыстарын бақылау, бақылау міндеттері: екпеден кейінгі асқынуларды анықтау, әрбір вакцина үшін оның сипаты мен жиілігін анықтау, екпеден кейінгі асқынуларға алып келетін әртүрлі факторлы қауіп қатерлерді табу, екпеден кейінгі асқынулардың пайда болуының алдын алу бойынша шараларды қолдану;

Практикалық тапсырма.

Топтарда талқылау.

Сабақтың мақсаты: екпеден кейінгі реакцияларды бақылау үшін білімді, практикалық дағды мен кәсіби күзiреттiлiктердi қалыптастыру;

Әдiстемелiк нұсқаулар: студенттерге екпеден кейiнгi мүмкiн болатын реакциялар түрiн және оларды бақылау ережесiмен таныстыру бойынша бiлiмдi меңгеруi қажет;

Ұсынылатын әдебиеттер :

1. С.А.Амиреев, А.С.Есмагамбетова, А.М.Куатбаева, В.К.Таточенко, Ш.У.Жандосов, Н.Жаикбаев. Иммунизация на практике. Национальное руководство. Алматы, 2014.-454

2. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико. Учебное пособие. М., ГЭОТАР-Медиа, 2012 г. -425 с.
3. Н.В.Медуницын, В.И.Покровский. Основы иммунопрофилактики и иммунотерапии инфекционных болезней. Учебное пособие. 2005.-506 с.
4. Vaccine safety basics learning manual, WHO, 2013.- 202 p.

Дополнительная литература:

5. В.Ф.Учайкин, О.В.Шамшева, Руководство по клинической вакцинологии.2006. 589 с.
6. В.К.Таточенко, Н.А.Озерецковский. Иммунопрофилактика– Москва, 2018. – 196 с.
7. Г. Н. Чистенко. Иммунопрофилактика инфекционных болезней.2014
8. В. Власов. Эпидемиология. Учебное пособие для вузов. Москва, 2004.
9. С.А. Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов. Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях. Практическое руководство. 2007, 1-2 тома.
10. Immunization in practice <http://helid.digicollection.org/en/d/Js2979e/2.html>
11. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан № 361 от 13 июня 2018 года. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования по проведению профилактических прививок населению"
12. Vaccine Position Papers.WHO/www.who.org.
13. И.А. Шаханина, А.А. Ясинский // Экономическая эффективность вакцинопрофилактики // Вакцина и вакцинация: национальное руководство. – М.: ГЭОТАР, 2011. – 880 с.

Электронные ресурсы

14. <https://www.skillsplatform.org/search?keywords=immunisation+and+vaccination>
15. Guidelines for Storage and Temperature Monitoring of Refrigerated Vaccines// file:///C:/Users/iskakovaf/Documents/from%20hard%20disk/Immunization%20and%20vaccination/Guidelines%20for%20Storage%20and%20Temperature.pdf
16. www.who.org
17. www.cdc.gov.

Орындалған жұмыс бойынша қойылатын баллдар силабусқа сәйкес жүзеге асырылады.